

Planering, arbete och räddning med personliga fallskyddssystem

En tvådagarsutbildning som ger deltagaren en sammanhängande förståelse för hela arbetsprocessen - från arbetsuppgift och riskbedömning till val av åtgärd, personligt fallskyddssystem, säker användning och räddning.

Omfattning	2 dagar 08:30-16:30
Genomförande	Teori, fysisk utrustning, aktuella bruksanvisningar, scenariobaserade övningar och praktisk träning
Bedömning	Teoriprov och praktisk bedömning enligt fastställda kriterier
Intyg	Utbildningsintyg efter uppfyllda krav inom utbildningens fastställda omfattning

Utbildningens röda tråd

Arbetsuppgift -> riskbedömning -> val av åtgärd -> personligt fallskyddssystem -> kontroll och användning -> räddningsberedskap och räddning.

Om utbildningen

Utbildningen omfattar hela arbetsprocessen vid arbete där det finns fallrisk. Deltagaren får teoretisk förståelse och praktisk träning i hur arbetsuppgift, risker, skyddsåtgärder, personlig fallskyddsutrustning, personliga fallskyddssystem och räddningsberedskap hänger samman.

Utgångspunkten är att rätt arbetsmetod och skyddsåtgärd väljs utifrån riskbedömningen innan personligt fallskyddssystem och enskilda produkter väljs. Räddningsberedskap behandlas som en integrerad del av planeringen, inte som ett tillägg i efterhand.

Målgrupp

Utbildningen riktar sig till personer som i sin roll ska:

- ansvara för eller leda arbete där det finns fallrisk
- planera och riskbedöma arbete där personliga fallskyddssystem kan behöva användas
- utföra arbete med personliga fallskyddssystem
- planera eller genomföra räddning och evakuering med personliga fallskyddssystem

Exempel på deltagare är arbetsledare och personer med arbetsmiljö- eller planeringsansvar, montörer, servicetekniker, drift- och underhållspersonal, användare av personliga fallskyddssystem samt personal som ska planera eller medverka vid räddning.

Olika deltagare kan ha olika roller och ansvar. Utbildningen är därför utformad för att skapa förståelse för hur planering, arbete och räddning hänger samman, även när funktionerna utförs av olika personer.

Kursmål

Efter genomförd och godkänd utbildning ska deltagaren, inom utbildningens omfattning, kunna:

- förklara grundläggande regler, ansvar och risker vid arbete där det finns fallrisk
- beskriva arbetsuppgiften, identifiera riskkällor, bedöma risker och välja lämpliga åtgärder
- välja ett lämpligt personligt fallskyddssystem utifrån riskbedömningen
- kontrollera, tillpassa, sätta samman och använda de system som ingår i utbildningen
- bedöma räddningsberedskap och genomföra de räddningsmoment som ingår i utbildningen
- avgöra när ett arbete inte får påbörjas eller ska avbrytas
- ompröva riskbedömningen när förutsättningarna förändras

Kompetensens omfattning

Efter godkänt resultat har deltagaren, inom utbildningens fastställda omfattning och utifrån sin roll, visat teoretisk förståelse och praktisk förmåga att tillämpa utbildningens arbetsprocess och de personliga fallskyddssystem och räddningsmoment som ingår.

Kompetensen omfattar inom utbildningens definierade innehåll bland annat förmåga att:

- beskriva arbetsuppgiften, identifiera riskkällor, bedöma risker och välja lämpliga åtgärder
- välja lämplig systemfunktion innan enskilda produkter väljs
- använda aktuell bruksanvisning för att verifiera avsedd användning, begränsningar och kompatibilitet
- genomföra de kontroller som aktuell bruksanvisning anger och skilja användarens kontroll från periodisk inspektion
- kontrollera, tillpassa, sätta samman och använda de system som ingår i utbildningen
- kontrollera Förankring - Sele - Koppling och identifiera relevanta begränsningar
- bedöma när räddningsplanering behövs och, när det behövs, integrera den i planeringen före start
- genomföra de räddningsmoment och scenarier som ingår i utbildningen
- stoppa eller ompröva arbetet när säkerhetskritiska förutsättningar saknas eller förändras

Kompetensens omfattning är begränsad till det som faktiskt har undervisats, övats och bedömts enligt fastställda kriterier.

Förkunskapskrav

Utbildningen har inga formella förkunskapskrav.

Utbildningen är omfattande och innehåller både teoretiska och praktiska moment samt examination. För att deltagaren ska få bästa möjliga förutsättningar rekommenderas förinläsning om personlig fallskyddsutrustning och personliga fallskyddssystem. Deltagaren behöver kunna medverka i de praktiska moment som ingår i utbildningen.

Utbildningens innehåll

Dag 1 - förståelse, planering och förberedelse

- grundläggande regler, ansvar och tillämpliga arbetsmiljökrav
- systematiskt arbetsmiljöarbete, exponering, sannolikhet och konsekvens, åtgärdsval, kvarvarande risk, startbeslut och omprövning
- personlig skyddsutrustning, CE-märkning, relevanta EN-standarders roll och aktuell bruksanvisning
- produktidentifikation, tillpassning, kompatibilitet och kontroller vid användning enligt aktuell bruksanvisning
- skillnaden mellan kontroll före användning och periodisk inspektion
- personliga fallskyddssystem: hindrande system, arbetspositioneringssystem, falldämpande system och räddningssystem
- orientering om reparatssystem och dess särskilda kompetenskrav
- risker och begränsningar vid användning av personliga fallskyddssystem, med särskilt fokus på falldämpande system, bland annat fritt fall, fallfaktor, fri höjd, pendelfall, horisontell användning och fall över kant
- bedömning av när räddningsplanering behövs, hur räddningen planeras före start samt grundläggande arbetsmetod med räddningssystem
- tillämpade övningar med bruksanvisningar, systembedömning och SAM-scenarier samt teoriprov

Dag 2 - praktisk tillämpning och bedömning

- kontroll före användning, sele och tillpassning
- val och verifiering av förankring samt kontroll av Förankring - Sele - Koppling
- sammansättning och användning av personliga fallskyddssystem som ingår i utbildningen
- fallförhindrande arbetspositioneringssystem och falldämpande system
- riskbedömning, systembegränsningar, stopp- och omprövningsbeslut i praktiska situationer
- självevakuering och räddningsmoment med sänkning, lyftning samt kontrollerad lyft/avlastning före frigöring
- räddning till lägre nivå, efter fall över kant och till högre nivå
- praktisk bedömning enligt fastställda kriterier

Regelverk och tekniska referenser

Utbildningen behandlar tillämpliga delar av svensk arbetsmiljölagstiftning och relevanta föreskrifter samt förordning (EU) 2016/425, relevanta EN-standarder och aktuella bruksanvisningar. Vilka föreskrifter som är tillämpliga avgörs av arbetsuppgiften, arbetsplatsen och situationen.

AFS 2023:13, 5 kap. behandlas endast när arbetsuppgiften är byggnads- och anläggningsarbete. AFS 2023:15 behandlas inom sitt faktiska tillämpningsområde. Standarder används som tekniska referenser; produktens faktiska märkning, avsedda användning, aktuella bruksanvisning och tillämpliga produktdokumentation ska alltid verifieras.

Pedagogisk metod

Utbildningen kombinerar teori, fysisk utrustning, aktuella bruksanvisningar, scenariobaserade övningar och praktisk träning. Praktiska färdigheter byggs upp genom instruktion, övning och återkoppling före bedömning.

- INSTRUERA - instruktören förklarar hur momentet genomförs, varför det genomförs på det sättet samt möjligheter, begränsningar och säkerhetskritiska förutsättningar. Demonstration används vid behov som en del av instruktionen.
- ÖVA - deltagaren tränar under kontrollerade former med stöd och återkoppling och får möjlighet att korrigera och prova igen.
- PRÖVA - genomförs när tillräckligt bedömningsunderlag inte redan har erhållits under övningen. Deltagaren tillämpar då färdigheten självständigt.

Praktisk bedömning sker mot fastställda observerbara kriterier. Om instruktören under övningen redan har tillräckligt observerbart underlag för samtliga obligatoriska kriterier kan momentet bedömas som godkänt utan separat prövning.

Examination och krav för godkänt resultat

Teoretisk examination

Teoriprovet verifierar i första hand förståelse, tillämpning och säkra beslut inom utbildningens innehåll. Bedömningen är inte inriktad på memorering av paragraf- eller standardnummer.

Praktisk bedömning

Deltagaren ska visa de praktiska färdigheter som omfattas av utbildningen enligt fastställda bedömningskriterier. Bedömningen omfattar bland annat kontroll före användning, tillpassning, systemuppbyggnad, förankring, korrekt inkoppling, systemets funktion, riskmedvetenhet, räddningsmoment och säkerhetskritiska beslut. Säkerhetskritiskt handlande kan innebära att ett moment avbryts.

För godkänt resultat ska deltagaren:

delta i samtliga teoretiska och praktiska moment, uppnå godkänt resultat på utbildningens teoriprov samt uppnå godkänt resultat i de praktiska moment som ingår i utbildningen enligt fastställda bedömningskriterier. Samtliga obligatoriska bedömningskriterier ska vara uppfyllda för godkänt resultat.

Utbildningsintyg

Efter godkänt resultat utfärdas utbildningsintyg. Intyget visar att deltagaren har uppfyllt utbildningens teoretiska och praktiska krav inom utbildningens fastställda omfattning.

Utbildningsintyget ska inte tolkas som generell behörighet för alla former av arbete på höjd, alla arbetsmiljöer eller alla typer av personlig fallskyddsutrustning.

Viktiga avgränsningar

Utbildningen:

- ger inte kompetens som kompetent person för periodisk inspektion
- omfattar inte projektering, installation eller godkännande av permanenta förankringsanordningar eller permanenta livlinesystem
- omfattar inte praktiskt repararbete
- omfattar inte avancerad teknisk räddning utanför utbildningens definierade moment och scenarier
- omfattar inte utbildning eller bedömning i första hjälpen eller HLR; orienterande repetition kan förekomma som del av ett räddningsscenario
- ersätter inte arbetsgivarens ansvar för arbetsplatsanpassad riskbedömning, instruktioner, kompetensbedömning, val av arbetsmetod eller räddningsberedskap
- innebär inte att en viss produkt får användas utan att dess aktuella märkning, avsedda användning, bruksanvisning och begränsningar har verifierats

Kvalitetssäkring

Utbildningskonceptet har utvecklats av Hewall Safety sedan 2008 och kvalitetssäkras inom Hewall Safety's ledningssystem, i linje med principerna i ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001, och bygger på fastställda utbildningsmål, styrt utbildningsmaterial samt teoretisk och praktisk bedömning enligt fastställda kriterier. Innehållet utgår från tillämplig arbetsmiljölägstiftning, relevanta föreskrifter, standarder och aktuella bruksanvisningar.

Planning, Work and Rescue with Personal Fall Protection Systems

A two-day course that gives participants a coherent understanding of the entire work process - from the work task and risk assessment to the selection of control measures, personal fall protection systems, safe use and rescue.

Duration	2 days 08:30-16:30
Format	Theory, physical equipment, current instructions for use, scenario-based exercises and practical training
Assessment	Theory test and practical assessment against defined criteria
Certificate	Course certificate after all requirements within the defined scope have been met

Course workflow

Work task -> risk assessment -> selection of control measure -> personal fall protection system -> inspection and use -> rescue preparedness and rescue.

About the course

The course covers the full work process for tasks involving a risk of falling. Participants develop theoretical understanding and practical skills in how the work task, hazards, control measures, personal fall protection equipment, personal fall protection systems and rescue preparedness fit together.

The starting point is to select the appropriate work method and control measure based on the risk assessment before selecting a personal fall protection system and individual products. Rescue preparedness is treated as an integral part of planning, not as an afterthought.

Target group

The course is intended for people whose role includes:

- being responsible for or supervising work involving a risk of falling
- planning and risk-assessing work where personal fall protection systems may be required
- carrying out work using personal fall protection systems
- planning or carrying out rescue and evacuation using personal fall protection systems

Typical participants include supervisors and people with occupational health and safety or planning responsibilities, installers and service technicians, operations and maintenance personnel, users of personal fall protection systems, and personnel who will plan or assist with rescue.

Participants may have different roles and responsibilities. The course is therefore designed to create an understanding of how planning, work and rescue are connected, even when these functions are performed by different people.

Course objectives

After completing and passing the course, participants shall, within the scope of the course, be able to:

- explain basic rules, responsibilities and risks associated with work involving a risk of falling
- describe the work task, identify hazards, assess risks and select appropriate control measures
- select a suitable personal fall protection system based on the risk assessment
- inspect, fit, assemble and use the systems included in the course
- assess rescue preparedness and carry out the rescue tasks included in the course
- determine when work must not be started or must be stopped
- reassess the risk assessment when conditions change

Scope of competence

After a passing result, participants have, within the defined scope of the course and in relation to their role, demonstrated theoretical understanding and practical ability to apply the course workflow and the personal fall protection systems and rescue tasks included in the course.

Within the defined course content, this includes the ability to:

- describe the work task, identify hazards, assess risks and select appropriate control measures
- select the appropriate system function before selecting individual products
- use the current instructions for use to verify intended use, limitations and compatibility
- carry out the checks required by the current instructions for use and distinguish user checks from periodic inspection
- inspect, fit, assemble and use the systems included in the course
- check Anchor - Harness - Connection and identify relevant limitations
- determine when rescue planning is needed and, when required, integrate it into planning before work starts
- carry out the rescue tasks and scenarios included in the course
- stop or reassess the work when safety-critical conditions are missing or change

The scope of competence is limited to what has actually been taught, practised and assessed against defined criteria.

Prerequisites

There are no formal prerequisites for the course.

The course is comprehensive and includes both theoretical and practical elements as well as assessment. To give participants the best possible preparation, prior reading on personal fall protection equipment and personal fall protection systems is recommended. Participants must be able to take part in the practical elements included in the course.

Course content

Day 1 - understanding, planning and preparation

- basic rules, responsibilities and applicable occupational health and safety requirements
- systematic occupational health and safety management, exposure, likelihood and consequence, selection of control measures, residual risk, start decision and reassessment
- personal protective equipment, CE marking, the role of relevant EN standards and current instructions for use
- product identification, fitting, compatibility and user checks at the times specified in the current instructions for use
- the distinction between pre-use inspection and periodic inspection
- personal fall protection systems: restraint systems, work positioning systems, fall arrest systems and rescue systems
- an introduction to rope access systems and their specific competence requirements
- risks and limitations when using personal fall protection systems, with particular focus on fall arrest systems, including free fall, fall factor, required clearance, swing fall, horizontal use and falls over an edge
- determining when rescue planning is required, planning rescue before work starts, and the basic working method for rescue systems
- applied exercises using instructions for use, system assessment and SAM scenarios, followed by the theory **test**

Day 2 - practical application and assessment

- pre-use inspection, harness fitting and adjustment
- selection and verification of anchorage and checking Anchor - Harness - Connection
- assembly and use of the personal fall protection systems included in the course
- fall-prevention work positioning systems and fall arrest systems
- risk assessment, system limitations, stop-work and reassessment decisions in practical situations
- self-evacuation and rescue tasks involving lowering, lifting and controlled lifting/unloading before release
- rescue to a lower level, rescue following a fall over an edge and rescue to a higher level
- practical assessment against defined criteria

Legislation and technical references

The course covers applicable parts of Swedish occupational health and safety legislation and relevant provisions, together with Regulation (EU) 2016/425, relevant EN standards and current instructions for use. Which provisions apply depends on the work task, workplace and situation.

AFS 2023:13, Chapter 5, is addressed only when the work task constitutes building or civil engineering work. AFS 2023:15 is addressed within its actual scope of application. Standards are used as technical references; the product's actual marking, intended use, current instructions for use and applicable product documentation must always be verified.

Teaching and practical progression

The course combines theory, physical equipment, current instructions for use, scenario-based exercises and practical training. Practical skills are developed through instruction, practice and feedback before assessment.

- **INSTRUCT** - the instructor explains how the task is carried out, why it is done that way, and the relevant possibilities, limitations and safety-critical conditions. Demonstration is used when needed as part of the instruction.
- **PRACTISE** - the participant trains under controlled conditions with support and feedback and has the opportunity to correct and try again.
- **ASSESS** - a separate independent assessment is carried out when sufficient assessment evidence has not already been obtained during practice. The participant then applies the skill independently.

Practical assessment is based on defined observable criteria. If the instructor already has sufficient observable evidence during practice that all mandatory criteria are met, the task may be assessed as passed without a separate assessment phase.

Assessment and requirements for a passing result

Theory assessment

The theory test primarily verifies understanding, application and safe decision-making within the course content. The assessment is not focused on memorising section or standard numbers.

Practical assessment

Participants must demonstrate the practical skills included in the course against defined assessment criteria. The assessment includes, among other things, pre-use inspection, fitting, system assembly, anchorage, correct connection, system function, risk awareness, rescue tasks and safety-critical decisions. Safety-critical behaviour may result in a task being stopped.

For a passing result, the participant must:

participate in all theoretical and practical elements, achieve a passing result on the course theory test, and achieve a passing result in the practical elements included in the course according to defined assessment criteria. All mandatory assessment criteria must be met for a passing result.

Course certificate

A course certificate is issued after a passing result. The certificate confirms that the participant has met the theoretical and practical requirements within the defined scope of the course.

The certificate must not be interpreted as general authorisation for all forms of work at height, all work environments or all types of personal fall protection equipment.

Important limitations

The course:

- does not qualify the participant as a competent person for periodic inspection
- does not cover the design, installation or approval of permanent anchor devices or permanent lifeline systems
- does not include practical rope access work
- does not include advanced technical rescue beyond the defined tasks and scenarios in the course
- does not include training or assessment in first aid or CPR; an orientation-level review may be included as part of a rescue scenario
- does not replace the employer's responsibility for workplace-specific risk assessment, instructions, competence assessment, selection of work method or rescue preparedness
- does not mean that a specific product may be used without verifying its current marking, intended use, instructions for use and limitations

Quality assurance

The training concept has been developed by Hewall Safety since 2008 and is quality-assured within Hewall Safety's management system, in line with the principles of ISO 9001, ISO 14001 and ISO 45001. It is based on defined training objectives, controlled training material, and theoretical and practical assessment against defined criteria. The content is based on applicable occupational health and safety legislation, relevant provisions and standards, and current instructions for use.